

Список використаних джерел:

1. Биков В. Ю. Моделі організаційних систем відкритої освіти. Київ : Педагогічна думка, 2020.
2. Григорович І. Г. Інтеграція графічної підготовки та технічної творчості в освітньому процесі. Професійна освіта, 2019.
3. Зязюн І. А. Педагогіка добра : науково-методичні засади. Київ : Либідь, 2010.
4. Кузьмінська О. О. Інженерно-графічна підготовка в умовах цифровізації освіти. Освітній простір, 2021.
5. Лук'янова Л. Б. Освітній процес у контексті формування культури безпечної діяльності. Професійна освіта, 2019.
6. Ляшенко О. І. STEM-освіта в контексті сучасних освітніх реформ. Освіта і управління, 2020.
7. Морзе Н. В. Безпечне цифрове середовище в освітніх установах. Інформаційні технології і засоби навчання, 2021.
8. Овчарук О. В. Цифрова компетентність і безпека в освіті: методичні рекомендації. Київ : ІТЗН НАПН України, 2022.
9. Раков В. В. Формування інженерно-графічної компетентності майбутніх інженерів. Харків : ХНАДУ, 2019.
10. Сисоєва С. О. Інноваційна освітня діяльність : навч.-метод. посіб. Київ : ЕКМО, 2011.
11. Шут М. І. Теоретичні засади формування графічної компетентності учнів технічних спеціальностей. Київ : Педагогічна думка, 2018.

БЕЗПЕКОЗНАВЧІ АСПЕКТИ ЗАСТОСУВАННЯ ТЕХНОЛОГІЙ ЕТНОДИЗАЙНУ В ПІДГОТОВЦІ ФАХІВЦІВ ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ

Свиридюк Н. О.

здобувач другого (магістерського) рівня вищої освіти факультету факультету технологій та дизайну Полтавського національного педагогічного університету імені В. Г. Короленка

У сучасних умовах підготовка майбутніх педагогів не може ігнорувати культурно-етнічні виміри освіти, адже етнодизайн, як один із провідних

напрямів, виступає важливим компонентом формування національної самосвідомості, забезпечує збереження культурної спадщини українського народу. Застосування технологій етнодизайну у підготовці майбутніх учителів дозволяє інтегрувати традиційні культурні надбання у сучасний освітній простір, формуючи цілісну особистість, здатну діяти в умовах культурного плюралізму. Відповідно, одним із важливих завдань освіти України є посилення національно-патріотичного виховання молоді, що безпосередньо співзвучне із використанням етнодизайну як освітньої практики [2]. Етнодизайн у цьому сенсі сприяє усвідомленню майбутнім педагогом власної ідентичності, ціннісних орієнтирів та відповідальності перед спільнотою у контексті збереження культурної спадщини.

Безпекознавчі аспекти застосування технологій етнодизайну в освітньому процесі можна розглядати в кількох основних напрямках. Передусім йдеться про психологічну безпеку та ідентичність: практики етнодизайну у навчальних майстернях і творчих лабораторіях дають студентам змогу відчувати культурну приналежність, підтвердження етнокультурного коріння, що знижує ризик відчуження та формує стійку самооцінку. Це стає важливим фактором підтримки стресостійкості в умовах соціальних викликів та кризових ситуацій. Водночас етнодизайн підсилює соціальну безпеку, адже технології, що базуються на міжетнічній взаємодії, формують толерантність, сприяють міжкультурному діалогу й запобігають соціальним конфліктам. У процесі підготовки педагогів це означає формування у них чутливості до культурних відмінностей учнів і здатності будувати безпечне середовище для навчання.

Не менш важливою є фізична безпека у практичній діяльності, адже етнодизайн передбачає роботу не лише з автентичними технологіями та природними ресурсами, але і з сучасними матеріалами, інструментами, обладнанням. Тому навчання майбутніх педагогів має включати знання з охорони праці, безпеки життєдіяльності та екології. Дослідження М. Leino та Е. Lindfors [5] підкреслює, що організація майстерень у педагогічних закладах потребує ретельної уваги до документації та процедур, які забезпечують безпеку й

запобігають травмам, що є актуальним і для українського контексту. Це питання відображено у працях вітчизняних науковців, які висвітлювали питання безпеки в навчально-виробничих майстернях закладів освіти [1; 3].

У цифрову епоху постають питання інформаційної безпеки. Використання технологій етнодизайну часто поєднується з цифровими платформами, онлайн-галереями, публікаціями чи дистанційними майстер-класами. Тут актуалізується проблема захисту прав інтелектуальної власності, авторських прав етнічних спільнот, етичного використання зображень та візуальних матеріалів. Як зазначають А. Дяченко та ін. [4], цифровий етнодизайн у період COVID-19 став важливим засобом збереження освітнього процесу, але водночас відкрив питання безпеки контенту та його використання у глобальному просторі. Нарешті, екологічна безпека та сталість культурної спадщини виступають як ще один аспект, оскільки застосування природних матеріалів має враховувати принципи сталого розвитку, щоб уникати шкоди довкіллю та здоров'ю учасників освітнього процесу.

Таким чином, підготовка майбутніх педагогів до застосування технологій етнодизайну потребує системного підходу, який поєднує культурну, психологічну, соціальну, інформаційну та екологічну безпеку. Застосування технологій етнодизайну у підготовці педагогів не лише формує у них професійні компетентності, але й створює умови для виховання національно свідомої, психологічно стійкої та соціально відповідальної особистості, здатної діяти в умовах сучасних освітніх і культурних викликів.

Список використаних джерел:

1. Бурдун В. В. Організація освітнього середовища сучасних навчальних майстерень. Наукові записки : Педагогічні науки. Кропивницький: Центральноукраїнський державний університет імені Володимира Винниченка, 2023. Вип. 210. С. 73–77

2. Кудря О. В. Педагогічна спадщина академіка Д. О. Тхоржевського у контексті актуальності питання виховання національно самосвідомої особистості. The recommended citation for this publication is: Innovative and

modern foundations of pedagogy: collective monograph / Blavt O., Gurtova T., Stadnyk V. – etc. – International Science Group. Boston : Primedia eLaunch, 2022. Pp. 297–308. URI: <http://dspace.pnpu.edu.ua/handle/123456789/20236>(<http://dspace.pnpu.edu.ua/handle/123456789/20236>)

3. Мамчур А., Кудря О. Вимоги до організації безпечного робочого місця за спеціалізованим швейним обладнанням. «Охорона праці: Освіта і практика», «Проблеми та перспективи розвитку охорони праці»: Зб. наук. праць Всеукраїнської науково–практичної конференції викладачів та фахівців–практиків та XI Всеукраїнської науково-практичної конференції курсантів, студентів, аспірантів та ад’юнктів – Львів: ЛДУ БЖД, 2021. С.157–160. URL: <http://dspace.pnpu.edu.ua/handle/123456789/16869>

4. Diachenko A., Vusyk H., Bielova Y., Shurdenko M., Titenko O. The educational role in COVID-19 terms of ethnodesign graphic function in higher education practical activities. International Journal of Health Sciences, 5(3), 2021. P. 584–593

5. Leino M., Lindfors E. Safety Culture in Craft, Design and Technology Workshops: An Analysis of Safety Documents in Teacher Education. Techne serien - Forskning i slöjdpedagogik och slöjdvetskap, 28(2), 2021. P.332–339

ТВОРЧІ ПРАКТИКИ В ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ ЯК ЧИННИК ПСИХОЛОГІЧНОЇ ТА ЕМОЦІЙНОЇ БЕЗПЕКИ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ

Талаш Т. М.

здобувач другого (магістерського) рівня вищої освіти факультету факультету технологій та дизайну Полтавського національного педагогічного університету імені В. Г. Короленка

У сучасних умовах підвищеної невизначеності та стресогенності освітнього середовища завдання забезпечення психологічної та емоційної безпеки здобувачів освіти потребує нових рішень у змісті, методах і культурі школи [1]. У контексті психологічної та емоційної безпеки практична діяльність